



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 21.9.2007
COM(2007) 553 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening

Inleiding

In artikel 11, lid 1, van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 inzake een regeling op grond van artikel 2 van Protocol nr. 10 van de Toetredingsakte¹ (hierna de "groenelijnverordening" genoemd) is bepaald dat *"de Commissie jaarlijks verslag uit[brengt] bij de Raad, voor de eerste maal uiterlijk één jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening, over de uitvoering van de verordening en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening. Dat verslag gaat zo nodig vergezeld van passende wijzigingsvoorstellen"*.

De groenelijnverordening is van kracht sedert 1 mei 2004. In deze verordening worden de voorwaarden vastgesteld waaronder de rechtsvoorschriften van de Europese Unie gelden ten aanzien van het verkeer van goederen en personen waarbij de lijn wordt overschreden tussen de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus feitelijk het gezag uitoefent en de gebieden waarover zij niet feitelijk het gezag uitoefent.

Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 mei 2006 tot en met 30 april 2007.

1. UITVOERINGSMAATREGELEN

Op 4 mei 2007, kort na afloop van de periode waarop dit verslag betrekking heeft, keurde de Commissie een beschikking goed tot opheffing van het verbod op het verkeer van bepaalde dierlijke producten op het eiland Cyprus krachtens Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en tot vaststelling van de voorwaarden voor het verkeer van die producten. Die beschikking van de Commissie stelt de voorwaarden vast voor de handel in honing en verse vis waarbij de Groene Lijn wordt overschreden².

2. PERSONENVERKEER

Artikel 2 van de groenelijnverordening bepaalt het volgende: *"De Republiek Cyprus verricht controles op alle personen die de lijn overschrijden, zulks ter bestrijding van illegale immigratie van onderdanen van derde landen, alsmede ter opsporing en voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid en het overheidsbeleid."* Artikel 3 bepaalt: *"Door de Republiek Cyprus wordt over de gehele lengte van de [groene] lijn op een zodanige wijze toezicht uitgeoefend dat personen worden ontmoedigd om de controles aan de [...] grensovergangen te omzeilen."*

2.1. Verkeer via de Groene Lijn op de doorgangsposten

De verordening biedt een stabiel juridisch kader voor het vrij verkeer van Cyprioten, andere EU-burgers en burgers van derde landen die de Groene Lijn passeren op de doorgangsposten.

¹ PB L 161 van 30.4.2004, blz. 128. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1283/2005 van de Commissie (PB L 203 van 4.8.2005, blz. 8).

² Beschikking 2007/330/EG van de Commissie van 4 mei 2007, PB L 123 van 12.5.2007, blz. 30.

Volgens de beschikbare gegevens zijn in de verslagperiode 788 823 Grieks-Cyprioten de Groene Lijn overgestoken van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus, terwijl 1 348 215 Turks-Cyprioten de Groene Lijn zijn overgestoken van het noordelijke deel van Cyprus naar de door de regering gecontroleerde gebieden. In de eerste zes maanden van de verslagperiode zijn in totaal 812 756 Turks-Cyprioten de Groene Lijn overgestoken, in de tweede helft van de verslagperiode viel dit cijfer terug tot 535 459, een daling van ruim 30%³⁴. Het aantal personeelsleden van de politie van Cyprus dat werkzaam is op de doorgangsposten, is verhoogd van 54 (2005) naar 61 (2006).

Er zijn geen ernstige incidenten gerapporteerd wat betreft het dagelijks passeren van de Groene Lijn door personen aan de doorgangsposten. De Commissie heeft enkele klachten ontvangen van EU-burgers met betrekking tot opdringerige controles op personen en de inbeslagname van persoonlijke documenten aan de doorgangsposten. Douanepersoneel mag volgens de douanewetgeving van de Republiek Cyprus onder andere het volgende: personen fouilleren, goederen vasthouden of in beslag nemen, zonder aanhoudingsbevel personen arresteren die volgens de douanebeambte overtredingen begaan of trachten te begaan waarop volgens de douane- of andere wetgeving een celstraf staat, met inbegrip van verdenking van illegale aankoop of gebruik van Grieks-Cypriotische eigendom in het noordelijke deel van Cyprus.

In oktober 2006 heeft het parlement van de Republiek Cyprus een wijziging op het wetboek van strafrecht aangenomen die illegaal gebruik (met inbegrip van verhuur) van eigendom strafbaar stelt met een gevangenisstraf van zeven jaar⁵. Aangezien ongeveer 78% van het onroerend goed in het noordelijke deel van Cyprus Grieks-Cypriotische eigendom is, heeft deze wijziging ophef veroorzaakt binnen de Turks-Cypriotische gemeenschap. De autoriteiten van de Republiek Cyprus lijken de wijziging niet te willen toepassen in het geval van gewone Turks-Cypriotische burgers met als gevolg een gebrek aan rechtszekerheid. De impact van

³ Zie bijlage VII.

⁴ Volgens de autoriteiten van de Republiek Cyprus worden er geen bestanden bijgehouden van het aantal Grieks-Cyprioten dat terugkeert naar de door de regering gecontroleerde gebieden of het aantal Turks-Cyprioten dat terugkeert naar het noordelijke deel van Cyprus. Zie bijlage VII.

⁵ De "Wet tot wijziging van het wetboek van strafrecht" werd gepubliceerd in het Staatsblad van 20 oktober 2006.

Artikel 303A luidt in de gewijzigde vorm als volgt:

- "(1) Iedere persoon die met bedrieglijke opzet in onroerend goed handelt dat aan een ander toebehoort, maakt zich schuldig aan een misdrijf en kan worden veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf.
- (2) Voor de doeleinden van dit artikel wordt een persoon geacht in onroerend goed te handelen wanneer [die persoon]
- (a) onroerend goed aan een andere persoon verkoopt, verhuurt, hypotheccair of op een andere manier bezwaart, of voor gebruik door een andere persoon ter beschikking stelt, of
- (b) reclame maakt voor of anderszins de verkoop, verhuur, hypotheccaire of andere bezwaring van onroerend goed of het gebruik ervan door een andere persoon bevordert, of
- (c) een overeenkomst sluit voor de verkoop, verhuur of hypotheccaire of andere bezwaring van onroerend goed ten gunste van een andere persoon, of voor het gebruik van onroerend goed door een andere persoon, of
- (d) het onroerend goed dat het voorwerp is van de transactie als beschreven in dit subdeel, aanvaardt.
- (3) Voor de doeleinden van dit artikel wordt een persoon geacht met bedrieglijke opzet te handelen indien die persoon de handelingen die in lid (2) worden genoemd, verricht terwijl hij in de betreffende omstandigheden redelijkerwijs had moeten weten dat hij niet de instemming had van de geregistreerde eigenaar van het onroerend goed, of van een andere persoon die wettelijk bevoegd is die instemming te verlenen."

deze wetgeving op het passeren van de Groene Lijn door Turks-Cyprioten moet nauwlettend worden gevolgd.

2.2. Illegale migratie via de Groene Lijn

Het aantal burgers van derde landen dat de Groene Lijn illegaal passeert, blijft reden tot ernstige bezorgdheid. Uit de analyse van de cijfers van de Republiek Cyprus blijkt dat, van alle personen die de Groene Lijn illegaal zijn overgestoken, 36,4%⁶ een Turks visum in zijn paspoort had⁷. Volgens de politie van de Republiek Cyprus zijn de illegale immigranten hoofdzakelijk afkomstig uit de volgende landen: Syrië (46,3%) en Iran (9,2%).

Volgens gegevens die zijn gepresenteerd door de autoriteiten van de Republiek Cyprus is het aantal illegale immigranten dat in hechtenis is genomen na het passeren van de Groene Lijn, gestegen van 725 in 2002 tot 3 796 in 2003 en 5 287 in 2004, maar daarna weer afgenomen tot 5 191 in 2005 en 3 778 in 2006. In de verslagperiode zijn volgens de Cypriotische politie 2 844 illegale immigranten (meer dan 97% van alle illegale immigranten die in hechtenis zijn genomen) via de Groene Lijn de door de regering gecontroleerde gebieden binnengekomen, terwijl circa 2% via de oostelijke Sovereign Base Area en minder dan 1% rechtstreeks de door de regering gecontroleerde gebieden is binnengekomen⁸. De beoordeling door de politie van Cyprus van de route van binnenkomst in de door de regering gecontroleerde gebieden is gebaseerd op:

- documenten;
- verklaringen van de immigranten zelf;
- veronderstellingen gebaseerd op het land van oorsprong (de politie van Cyprus veronderstelt dat alle immigranten uit bepaalde landen (bijvoorbeeld Pakistan en Syrië) de door de regering gecontroleerde gebieden binnenkomen via het noordelijke deel van Cyprus, omdat deze landen geacht worden nauwe banden te hebben met Turkije)⁹.

Volgens de politie van Cyprus dient de meerderheid van de illegale immigranten later een asielaanvraag in (het aantal asielaanvragers is gestegen van 950 in 2002 tot 4 410 in 2003 en 9 860 in 2004, maar daarna weer gedaald tot 7 746 in 2005 en 4 545 in 2006).

Redenen voor de daling van zowel het aantal burgers van derde landen dat de Groene Lijn illegaal passeert, als het aantal personen dat een asielaanvraag indient, zijn:

- betere samenwerking tussen de politie van de Republiek Cyprus en UNPOL, UNFICYP en de Cypriotische Nationale Garde;

⁶ De cijfers van de politie van de Republiek Cyprus die de Commissie heeft ontvangen, hadden betrekking op de illegale immigranten over wie de politie documentatie had (1 513 personen). Voor de doeleinden van dit verslag zijn deze in verband gebracht met het totale cijfer van 2 844 illegale immigranten die volgens de politie van de Republiek Cyprus de Groene Lijn zijn overgestoken (zie Bijlage VI).

⁷ Circa twee derde van de personen had volgens de politie van de Republiek Cyprus een Turks visum dat eveneens geldig is voor het noordelijke deel van Cyprus en circa een derde had een Turks visum dat vergezeld ging van een 'visum' van de 'TRNC'.

⁸ Zie bijlage VI.

⁹ Bekentenissen en veronderstellingen zijn relevant in die gevallen waarin de politie van Cyprus geen documentatie heeft over de illegale immigrant.

- intensievere bewaking van de Groene Lijn met helikopters¹⁰ en door personeel van de plaatselijke politiebureaus en de vreemdelingen- en immigratiedienst van het hoofdkantoor van politie;
- goede samenwerking met de autoriteiten van de oostelijke Sovereign Base Area, de intensievere activiteiten van deze laatste sinds november 2006 ter vermindering van illegale immigratie en smokkel van goederen en het hoge aantal personen dat reeds op het punt van binnenkomst wordt teruggezonden;
- delen van informatie en betere samenwerking tussen de autoriteiten van de oostelijke Sovereign Base Area en de Turks-Cypriotische gemeenschap.

De Turks-Cypriotische gemeenschap is nu gestart met het terugnemen van aanzienlijke aantallen illegale immigranten die werden vastgehouden in de oostelijke Sovereign Base Area nabij de Groene Lijn. Van de circa 100 illegale immigranten die in de oostelijke Sovereign Base Area werden vastgehouden, is ongeveer de helft door de Turks-Cypriotische autoriteiten teruggenomen. De anderen zijn overeenkomstig een memorandum van overeenstemming overgedragen aan de autoriteiten van de Republiek Cyprus.

Gezien de nog steeds zorgwekkend hoge aantallen illegale migranten, is de Commissie van mening dat het toezicht op de Groene Lijn door de Republiek Cyprus tussen de doorgangsposten overeenkomstig artikel 3 van de groenelijnverordening zonder verwijl verdere versterking behoeft. De Commissie voert een constructieve dialoog met de relevante autoriteiten van de Republiek Cyprus op uitvoerend niveau. Er zijn diverse bijeenkomsten gehouden in Cyprus en er is een workshop georganiseerd in Brussel in mei 2007. Daarbij is de aandacht gericht op het probleem van de illegale migratie via de Groene Lijn en bestond de gelegenheid om de in de nabije toekomst te nemen maatregelen te bespreken.

Bij die gelegenheid hebben de vertegenwoordigers van de Republiek Cyprus de Commissie actuelere gegevens verstrekt over de maatregelen die sedert de laatste workshop in december 2005 zijn genomen. Deze omvatten betere samenwerking met UNFICYP, UNPOL, de autoriteiten van de Sovereign Base Area en de Cypriotische Nationale Garde, gebruik van helikopters en inzet van het personeel van de plaatselijke politiebureaus en de vreemdelingen- en immigratiedienst van het hoofdkantoor van politie bij het uitvoeren van controles aan de Groene Lijn, als hierboven bedoeld. De aantrekkingskracht die bepaalde banen op asielzoekers uitoefenen, is verminderd en hun asielaanvragen zijn sneller behandeld.

Met betrekking tot de controle aan de Groene Lijn is de Republiek Cyprus huiverig met het nemen van maatregelen die er mogelijk toe kunnen leiden dat de Groene Lijn gaat lijken op een buitengrens. Er is derhalve geen aanvullende apparatuur voor controles aan de Groene Lijn aangekocht of gepland en het aantal personeelsleden dat zich bezighoudt met illegale migratiestromen (waaronder de politie) naast de doorgangsposten is niet verhoogd. In tegenstelling tot de intenties van de Republiek Cyprus, als geformuleerd in het verslag over de Groene Lijn van vorig jaar, zijn geen strengere regels vastgesteld met betrekking tot de afgifte van visa en is geen nieuw detentiecentrum voor illegale immigranten geopend.

De Commissie beveelt de autoriteiten van de Republiek Cyprus aan zonder verwijl concrete stappen te nemen om te voldoen aan hun verplichtingen op grond van de groenelijnverordening, mede met het oog op de toekomstige deelname van Cyprus aan het Schengengebied. De Groene Lijn is weliswaar geen buitengrens, maar toch moet de

¹⁰ In de verslagperiode hebben twee helikopters in totaal gedurende 115 uur patrouillevluchten uitgevoerd, onder andere langs de Groene Lijn.

Republiek Cyprus haar controleverplichtingen aan de door de regering gecontroleerde kant van de Groene Lijn effectief nakomen, terwijl tegelijkertijd de verstoring van de contacten tussen de twee gemeenschappen tot een minimum moet worden beperkt.

3. GOEDERENVERKEER

3.1. Waarde van de handel

Overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie¹¹, heeft de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel maandelijks gegevens verstrekt over het soort, de hoeveelheid en de waarde van de goederen waarvoor door de Kamer begeleidende documenten zijn afgegeven.

De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben de Commissie maandelijks geïnformeerd over soort, hoeveelheid en waarde van de goederen die de Groene Lijn passeren. Die verslagen hadden mede betrekking op goederen die de door de regering gecontroleerde gebieden binnenkwamen via de doorgangsposten *Pergamos* en *Strovilia*, die onder het gezag van de oostelijke Sovereign Base Area vallen.

Volgens de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel bedroeg de totale waarde van de goederen waarvoor begeleidende documenten waren afgegeven, in de verslagperiode 4 806 100 EUR, terwijl de waarde van de feitelijk verhandelde goederen circa 3 380 805 EUR bedroeg¹². Met betrekking tot deze aanzienlijke discrepantie tussen de gemelde cijfers heeft de Commissie vernomen dat er soms begeleidende documenten zijn afgegeven voor een geschatte in plaats van een exacte hoeveelheid goederen. Verder kwam het voor dat de hoeveelheid en dus ook de waarde van de goederen die uiteindelijk de Groene Lijn overschreden, geringer was dan in de begeleidende documenten vermeld. Ook zijn er in bepaalde gevallen zendingen geannuleerd¹³. Verder heeft de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel de Commissie medegedeeld dat de begeleidende documenten niet altijd worden getoond of gecontroleerd wanneer goederen de Groene Lijn passeren. Wat dit laatste punt betreft hebben de autoriteiten van de Republiek Cyprus bevestigd dat elke zending gecontroleerd wordt, maar erop gewezen dat zij hoe dan ook niet verplicht zijn om naar de begeleidende documenten te vragen, aangezien de handelaar verplicht is deze te tonen.

Vergeleken met de vorige verslagperiode is sprake van een toename van de totale waarde van de goederen die de Groene Lijn passeren. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de Groene Lijn feitelijk zijn gepasseerd, verdubbeld: 3 380 805 EUR ten opzichte van 1 734 770 EUR in de vorige verslagperiode.

Hoewel dit niet onder de groenelijnverordening valt, moet er toch op worden gewezen dat de handel van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus volgens cijfers van de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus in de verslagperiode een waarde vertegenwoordigde van 1 027 688 EUR, ten opzichte van 442 408 EUR in de vorige verslagperiode. Het handelsverkeer van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus is derhalve meer dan verdubbeld, maar bedraagt nog

¹¹ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

¹² Zie bijlagen I en II.

¹³ Zie Bijlage III. In juli 2006 werden twee grote zendingen aardappelen, die via de haven van Limassol zouden worden verzonden naar EU-lidstaten, op het allerlaatste moment geannuleerd nadat op politieke gronden druk was uitgeoefend op de Turks-Cypriotische handelaars. Zie tevens punt 3.5. hieronder.

steeds slechts een derde van het handelsverkeer in de andere richting. De Turks-Cypriotische gemeenschap past een systeem van vergunningen toe, dat eigenlijk een "spiegelbeeld" is van de beperkingen van de groenelijnverordening. Zo worden alleen goederen geaccepteerd die van oorsprong zijn uit de door de regering gecontroleerde gebieden, moeten begeleidende documenten zijn afgegeven door de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus en mogen levende dieren of dierlijke producten de Groene Lijn niet passeren. In sommige gevallen is hier op een onduidelijke, ad-hocbasis van afgeweken.

3.2. Soort goederen

Uit de cijfers over de soorten verhandelde goederen blijkt dat slechts weinig nieuwe producten de Groene Lijn passeren naar de door de regering gecontroleerde gebieden. De nieuwe soorten producten dragen niet bij tot een sterke toename van het handelsverkeer.

Evenals in de vorige verslagperiode waren groenten, houtproducten en meubilair de voornaamste verhandelde soorten producten¹⁴.

De handel waarbij de Groene Lijn werd overschreden, was in de verslagperiode op één uitzondering na uitsluitend bestemd voor het eiland zelf. Op 30 april 2007 passeerde een zending aluminiumafval de Groene Lijn om vervolgens te worden verscheept naar het Verenigd Koninkrijk. Na de zending Cyprus Delights (suikerwerk) in december 2005 was deze zending slechts het tweede voorbeeld van goederen die de Groene Lijn passeren en vervolgens in het intracommunautaire handelsverkeer terechtkomen met een andere lidstaat.

3.3. Gerapporteerde onregelmatigheden

Sinds mei 2006 is een zestal onregelmatigheden gemeld waarbij goederen de Groene Lijn niet mochten passeren. In vier gevallen was het product niet volgens de vereisten gemerkt en in twee gevallen kon er geen begeleidend document worden getoond.

3.4. Positieve ontwikkelingen inzake het goederenverkeer

In de verslagperiode hebben zich positieve ontwikkelingen voorgedaan die een einde hebben gemaakt aan bepaalde belemmeringen welke voorheen het handelsverkeer via de Groene Lijn beperkten. Deze ontwikkelingen omvatten:

- Maandelijks 'rondetafelbijeenkomsten' van de drie Kamers van Koophandel (Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus (CCCI), Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel (TCCoC) en de Turkse Kamer van Industrie Cyprus (CTCI)), onder auspiciën van het door USAID gefinancierde project EDGE (Economic Development and Growth for Enterprises), om technische en praktische oplossingen te vinden voor problemen met betrekking tot het handelsverkeer via de Groene Lijn.
- Momenteel wordt het 'Cyprus Producer Network', een netwerk van Turks-Cypriotische en Grieks-Cypriotische producenten, opgezet met als doel meer samenwerking en technische bijstand, opleiding en advies, om de beperkingen met betrekking tot het handelsverkeer via de Groene Lijn te verzachten. Dit project, dat onlangs is gefinancierd door UNDP-ACT, is ook gericht op de verbetering van de samenwerking tussen de deelnemende Kamers van Koophandel (CTCI, TCCoC en CCCI).

3.5. Resterende belemmeringen en moeilijkheden betreffende het goederenverkeer

Ondanks deze positieve ontwikkelingen, zijn er nog steeds talrijke belemmeringen voor het handelsverkeer via de Groene Lijn.

¹⁴ Zie bijlage IV.

Turks-Cypriotische commerciële voertuigen, met name vrachtwagens en bussen, kunnen nog steeds niet vrij over het eiland rijden. De Republiek Cyprus weigert keuringsattesten voor commerciële voertuigen¹⁵ of rijbewijzen van beroepschauffeurs¹⁶ die door de Turks-Cypriotische gemeenschap zijn afgegeven te erkennen (keuringsattesten voor personenauto's worden wel erkend). De regering had wetgeving voorgesteld om het voor Turks-Cypriotische vrachtwagens gemakkelijker te maken om goederen te vervoeren via de Groene Lijn. Het parlement is er door protesten van de Grieks-Cypriotische organisatie van vrachtwagenchauffeurs niet in geslaagd in de vorige of huidige zittingsperiode een besluit te nemen over dit vraagstuk. De autoriteiten van de Republiek Cyprus bieden Turks-Cyprioten op verschillende manieren hulp om gebruik te maken van de eigen diensten van de regering. Het ministerie van Communicatie en Werken heeft bijvoorbeeld een Turks-Cyprioot in dienst die onder andere tolkt bij onderzoeken naar vergunningen en zorgt voor aankondigingen in Turks-Cypriotische kranten. De respons van Turks-Cypriotische vrachtwagenchauffeurs is echter beperkt. Een meer liberale aanpak van de kant van de autoriteiten van de Republiek Cyprus zou de economische samenwerking tussen beide gemeenschappen via de Groene Lijn verbeteren.

De Commissie heeft enkele klachten ontvangen van Turks-Cypriotische handelaars met betrekking tot vertraging bij de inklaring van goederen die de Groene Lijn passeren, met name zendingen met aardappelen. Die vertragingen waren volgens de autoriteiten van de Republiek Cyprus het gevolg van de verplichting krachtens de groenelijnverordening om zendingen te controleren en, voor zover van toepassing, het verslag van fytosanitaire inspectie te vervangen door een plantenpaspoort. De Commissie werd echter verzekerd dat deze controles in de toekomst binnen twee à drie werkdagen worden uitgevoerd. Verder mogen handelaars aardappelen vervoeren naar gekoelde opslagplaatsen in de door de regering gecontroleerde gebieden terwijl de controles plaatsvinden, waarbij de aardappelen echter onder toezicht van de douaneautoriteiten blijven.

De Commissie heeft ook enkele klachten ontvangen van Turks-Cypriotische handelaars dat de autoriteiten van de Republiek Cyprus soms om een handelsfactuur vragen bovenop de verplichte begeleidende documenten. De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben de Commissie medegedeeld dat alle douanebeambten van de Republiek Cyprus schriftelijk de volgende informatie hebben ontvangen: *"aangezien het overleggen van een factuur niet verplicht is in het kader van het goederenverkeer, wordt hierbij bevestigd dat [...] het overleggen van een factuur niet wordt verlangd wanneer goederen de Groene Lijn passeren"*. Deze instructie is herhaald bij gelegenheid van de periodieke opleidingsacties voor douanebeambten van de Republiek Cyprus.

Aan het eind van de verslagperiode stond een grote zending aardappelen van circa 3 800 ton (bijna een kwart van de volledige lenteoogst in het noordelijke deel van Cyprus en de oogst van bijna 50 lokale aardappelproducenten) op het punt de Groene Lijn te passeren om vervolgens in de haven van Limassol (in de door de regering gecontroleerde gebieden) te worden verscheept naar andere EU-lidstaten. Na druk vanuit de Turks-Cypriotische gemeenschap op de producenten en Turks-Cypriotische handelaars werd deze handelstransactie via de Groene Lijn echter uiteindelijk geannuleerd.

De moeilijkheden waarop Turks-Cypriotische handelaars stuiten wanneer zij hun producten kwijt willen aan supermarkten in of in delen van de pers in die gebieden willen adverteren,

¹⁵ Van alle Turks-Cypriotische vrachtwagens met een maximaal brutogewicht van meer dan 3,5 ton

¹⁶ In het geval van alle Turks-Cypriotische vrachtwagens met een maximaal brutogewicht van 7,5 ton of meer

werden genoemd als voorbeelden van belemmeringen die het handelsverkeer via de Groene Lijn beperken. Andere voorbeelden van belemmeringen die bij de Commissie zijn gemeld: bij tijd en wijle wordt door de autoriteiten van de oostelijke Sovereign Base Area gevraagd naar begeleidende documenten voor goederen die bestemd zijn voor de traditionele voorziening van de Turks-Cypriotische bevolking van het in de bufferzone gelegen dorp *Pyla*. In dit zeer specifieke geval is, in afwijking van de standaardregels, geen begeleidend document nodig overeenkomstig artikel 4, lid 10, van de verordening.

Verder hebben vertegenwoordigers van de Turks-Cypriotische gemeenschap hun zorg geuit over het lage maximumbedrag dat geldt voor aankopen van personen die de Groene Lijn passeren. Artikel 6, lid 1, van de groenelijnverordening bepaalt dat in het noordelijke deel van Cyprus gekochte goederen die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van personen die de Groene Lijn passeren, zijn vrijgesteld van omzetbelasting en accijns mits zij geen commercieel karakter hebben en hun totale waarde niet meer dan 135 EUR per persoon bedraagt.

Vertegenwoordigers van het Verenigd Koninkrijk deelden de Commissie mede dat de diensten van de oostelijke Sovereign Base Area, als gevolg van een tekort aan technische faciliteiten, op praktische problemen stuiten bij de afhandeling van goederen waarvoor een fytosanitair certificaat vereist is. De Republiek Cyprus heeft haar faciliteiten ter beschikking gesteld.

Er schijnt op grote schaal via de Groene Lijn te worden gesmokkeld, met name op de illegale "doorgangsposten" die gebruikt worden door lokale bewoners en landbouwers (bijvoorbeeld van de dorpen *Pyla* en *Pergamos* in de bufferzone), waar te weinig toezicht is. Volgens sommige waarnemers is het volume van de gesmokkelde goederen misschien zelfs groter dan dat van het legale handelsverkeer.

Het probleem van de smokkel van goederen brengt op de voorgrond dat er behoefte is aan effectief toezicht op de Groene Lijn door de regering van de Republiek Cyprus.

Tot slot moet worden opgemerkt dat de totale omvang van de handel via de Groene Lijn beperkt blijft. Dit komt – tot op grote hoogte – door de beperkingen van de groenelijnverordening zelf. Volgens die verordening mogen producten uit de andere lidstaten of Turkije niet vanuit het noordelijke deel van het eiland worden vervoerd naar de door de regering gecontroleerde gebieden. Dit kan een aanzienlijke beperking tot gevolg hebben van de voordelen voor producenten, dienstverleners en consumenten ten noorden en zuiden van de Groene Lijn, zoals is opgemerkt in een recente studie van de Wereldbank¹⁷.

3.6. Tijdelijk goederenverkeer

Evenals in de vorige verslagperiode zijn er moeilijkheden gemeld met het tijdelijk verkeer van goederen via de Groene Lijn. Dit probleem deed zich hoofdzakelijk voor met betrekking tot vier categorieën van goederen:

- Tijdelijk goederenverkeer om een dienst te verlenen (voorbeeld: muziekinstrumenten van een Turks-Cypriotische popgroep voor een concert in de door de regering gecontroleerde gebieden.
- Tijdelijk verkeer van Turks-Cypriotische goederen naar de door de regering gecontroleerde gebieden (voorbeeld: repareren en opknappen van meubilair in het noordelijke deel van

¹⁷ Titel van deze studie: "Sustainability and Sources of Economic Growth in the northern part of Cyprus", 2006, gefinancierd in het kader van het met EU-middelen gefinancierde programma "Partnership for the Future", dat beheerd wordt door UNDP.

Cyprus; vanwege de oorsprongseisen van de groenlijnverordening mogen dergelijke goederen niet opnieuw de door de regering gecontroleerde gebieden binnen).

- Tijdelijk verkeer van Turks-Cypriotische goederen om te worden getoond op handelsbeurzen in de door de regering gecontroleerde gebieden (voorbeeld: de Turks-Cypriotische deelname aan de Cyprus' International Trade Fair neemt gestaag af, van 53 Turks-Cypriotische handelaars in 2005 en 16 in 2006 tot slechts 3 dit jaar). Voorts is het verkeer van goederen die gratis worden verspreid als monsters, niet toegestaan (omdat er geen koper is).
- Tijdelijk verkeer van Turks-Cypriotische technische apparatuur die moet worden gerepareerd in de door de regering gecontroleerde gebieden.

Dit soort transacties is volgens de groenlijnverordening in haar huidige vorm niet toegestaan. De Republiek Cyprus past een systeem van ad-hocafwijkingen toe. Op deze basis wordt aangevoerd dat tot dusver alle Turks-Cypriotische verzoeken positief zijn beantwoord en er dus geen reden is om deze procedure juridisch te formaliseren. Het huidige ad-hocsysteem is echter niet in overeenstemming met de verordening en niet transparant en kan derhalve een remmende werking hebben op het handelsverkeer. Dit vraagstuk zal aan de orde komen bij een geplande wijziging van de groenlijnverordening.

3.7. Vergemakkelijking van de handel

In november 2006 heeft het btw-Comité¹⁸ een vereenvoudigde regeling goedgekeurd voor Turks-Cypriotische handelaars die gevestigd zijn in het noordelijke deel van Cyprus en die goederen rechtstreeks aan de eindverbruikers verkopen in de door de regering gecontroleerde gebieden. Deze regeling stelt Turks-Cypriotische handelaars in de gelegenheid de btw voor goederen die verkocht zijn in de door de regering gecontroleerde gebieden, rechtstreeks aan de Groene Lijn te voldoen. De Turks-Cypriotische handelaar hoeft dus niet voor btw-doeleinden geregistreerd te zijn in de door de regering gecontroleerde gebieden.

In februari 2007 heeft de Commissie samen met de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel een seminar georganiseerd om de bekendheid van met name Turks-Cypriotische handelaars met de procedures en eisen van het handelsverkeer via de Groene Lijn te stimuleren.

De volgende aanvullende maatregelen zijn genomen om de handel in bepaalde producten te vergemakkelijken:

Aardappelen

Nadat begin 2006 door de bevoegde dienst van de Commissie toestemming werd gegeven voor de handel in aardappelen via de Groene Lijn, konden enkele vrachtwagenladingen (uitsluitend) voor consumptie in de door de regering gecontroleerde gebieden bestemde aardappelen (in totaal circa 290 ton) de Groene Lijn succesvol passeren zonder grote belemmeringen¹⁹.

Op aardappelen zijn geen rechten van toepassing, maar elke vrachtwagen moet vergezeld zijn van een verslag van fytosanitaire inspectie, door onafhankelijke fytosanitaire deskundigen afgegeven in overeenstemming met Bijlage III van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de

¹⁸ Artikel 398 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad (voorheen artikel 29, lid 2, van Richtlijn 77/388/EEG van de Raad).

¹⁹ Voor problemen met de handel in aardappelen die niet bestemd zijn voor consumptie in de Republiek Cyprus: zie punt 3.5. hierboven.

Commissie²⁰. Om het handelsverkeer in aardappelen via de Groene Lijn te vergemakkelijken heeft de Commissie ervoor gezorgd dat deze deskundigen permanent aanwezig zijn tijdens het voornaamste oogstseizoen (medio april tot medio juni). Tijdens andere perioden waren zij binnen enkele werkdagen beschikbaar (tot dusver kon aan 100% van de Turks-Cypriotische verzoeken om een fytosanitair deskundige worden voldaan).

De Commissie is momenteel bezig om de reeds bestaande lijst van erkende onafhankelijke fytosanitaire deskundigen uit te breiden.

Citrusvruchten

Tot dusver is er geen handel in citrusvruchten geweest.

Door de Commissie benoemde onafhankelijke deskundigen uit verschillende lidstaten hebben in het najaar van 2006 opnieuw de jaarlijkse controle voor de oogst verricht. Zij hebben de uitkomst bevestigd van eerdere controles van 2003 tot 2005, namelijk dat bij deze controles geen schadelijke organismen zijn ontdekt en dat derhalve wordt aangenomen dat deze in het noordelijke deel van Cyprus niet voorkomen. De Commissie overweegt deze werkzaamheden voort te zetten als bijkomende monitoringactiviteit naast de inspecties en controles van boomgaarden en zendingen van citrusvruchten die bestemd zijn voor handel via de Groene Lijn.

Honing en vis

Zoals hierboven gemeld, keurde de Commissie op 4 mei 2007 een beschikking goed tot opheffing van het verbod op het verkeer van bepaalde dierlijke producten op het eiland Cyprus krachtens Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en tot vaststelling van de voorwaarden voor het verkeer van die producten (via de Groene Lijn)²¹.

De Commissie is momenteel bezig met de benoeming van onafhankelijke deskundigen uit de lidstaten die, in overeenstemming met de bijlagen I en II van de beschikking van de Commissie, Turks-Cypriotische vissersvaartuigen die verse vis uitladen moeten controleren op basis van de specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong en tien honingmonsters in de productieketen moeten nemen, die vervolgens geanalyseerd moeten worden in specifieke EU-laboratoria.

Hout

In februari 2007 heeft een onafhankelijk fytosanitair deskundige voor de eerste maal een verslag van fytosanitaire inspectie uitgebracht in verband met het vervoer van een welbepaald geprefabriceerd houten huis via de Groene Lijn. Overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en artikel 3, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie, die allebei verwijzen naar Richtlijn 2000/29/EG van de Raad, was die procedure noodzakelijk aangezien dit specifieke geprefabriceerde huis was gemaakt van naaldhout van oorsprong uit Turkije.

3.8. Voorstellen van de Republiek Cyprus voor verbetering van het handelsverkeer via de Groene Lijn

Eind maart 2007 hebben de autoriteiten van de Republiek Cyprus de Commissie een reeks maatregelen voorgelegd die gericht zijn op verbetering van het handelsverkeer binnen het kader van de groenelijnverordening. De meeste van de maatregelen zijn unilateraal van aard

²⁰ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

²¹ Beschikking 2007/330/EG van de Commissie van 4 mei 2007 (PB L 123 van 12.5.2007, blz. 30).

en vallen onder de bevoegdheid van de Republiek Cyprus. Het pakket omvat ook een voorstel om de Groene Lijn open te stellen voor de handel in vis en honing en melk en melkproducten. De beschikking van de Commissie met betrekking tot honing en vis is inmiddels goedgekeurd²², maar een beschikking met betrekking tot melk en melkproducten zal moeten wachten totdat het noordelijke deel van Cyprus voldoet aan de EU-voorschriften inzake voedselveiligheid. De verlening van bijstand aan de Turks-Cypriotische gemeenschap in dit verband is reeds van start gegaan.

Tot slot heeft Cyprus zijn voorstel herhaald om btw-vrijstelling te verlenen voor goederen die de Groene Lijn passeren van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus. Zoals de Commissie al heeft verklaard in het verslag van vorig jaar, is die btw-vrijstelling slechts mogelijk als die goederen worden behandeld als exportproducten. Dit is het geval ongeacht de vraag of deze leveringen worden gedefinieerd als exportproducten. Wanneer goederen die bestemd zijn voor het noordelijke deel van Cyprus, worden behandeld als export, moeten goederen die uit dat deel afkomstig zijn, worden behandeld als invoer. Alleen in dat geval is de voorgestelde wijziging aanvaardbaar.

In het algemeen blijft te bezien of de maatregelen de handel via de Groene Lijn en de economische interactie op het eiland werkelijk zullen stimuleren. Dit zou een positieve ontwikkeling zijn. Deze maatregelen kunnen echter niet worden beschouwd als een alternatief voor het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad inzake bijzondere voorwaarden voor de handel met de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent (de zogeheten verordening inzake directe handel), die nog in behandeling is bij de Raad.

4. CONCLUSIES

De groenelijnverordening biedt nog steeds een stabiel juridisch kader voor vrij verkeer van Cyprioten en andere EU-burgers die de Groene Lijn dagelijks bij de doorgangsposten passeren.

Het nog steeds hoge aantal personen dat de Groene Lijn illegaal passeert, is echter reden tot ernstige bezorgdheid. De Commissie is van mening dat het toezicht op de lijn door de Republiek Cyprus overeenkomstig artikel 3 van de groenelijnverordening aanzienlijke versterking behoeft. De Republiek Cyprus is huiverig om haar toezichtverplichting volledig na te komen, aangezien elke maatregel die ertoe kan leiden dat de Groene Lijn gaat lijken op een buitengrens politiek onaanvaardbaar is.

Wat betreft de goederen die de Groene Lijn passeren is, vergeleken met de vorige verslagperiode, sprake van een toename van de totale waarde. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de Groene Lijn feitelijk zijn gepasseerd, verdubbeld tot circa 3,3 miljoen EUR. De omvang van de handel via de Groene Lijn blijft echter vrij beperkt. In deze verslagperiode zijn slechts weinig nieuwe producten geïntroduceerd, en deze droegen niet bij tot een significante toename van de maandelijkse waarde van de handel. Slechts in één geval passeerden goederen de Groene Lijn om vervolgens in het intracommunautaire handelsverkeer terecht te komen met een andere lidstaat. De beperking van het handelsvolume is ook toe te schrijven aan de beperkingen van de groenelijnverordening zelf, volgens welke alleen goederen de Groene Lijn mogen passeren die geheel en al in het noordelijke deel van

²² Punt 3.7 hierboven.

Cyprus zijn verkregen of die daar de laatste ingrijpende en economisch verantwoorde verwerking of bewerking hebben ondergaan.

Ondanks enkele positieve ontwikkelingen met betrekking tot het verkeer van goederen, blijkt uit diverse verslagen dat er nog veel obstakels zijn voor de verder ontwikkeling van de handel via de Groene Lijn. De Republiek Cyprus aanvaardt bijvoorbeeld geen keuringsattesten van Turks-Cypriotische vrachtwagens of rijbewijzen van beroepschauffeurs van vrachtwagens die door de Turks-Cypriotische gemeenschap zijn afgegeven. Wetgeving die in het Parlement van de Republiek Cyprus tijdens de vorige zittingsperiode in behandeling was en die een belangrijke stap had kunnen vormen voor de verbetering van deze situatie, is niet doorgezet. Verder zijn de psychologische handelsbelemmeringen nog steeds aanzienlijk.

Aan weerszijden van de groene lijn zijn pressiegroepen actief die er alles aan doen om te voorkomen dat de handel via de Groene Lijn zich verder ontwikkelt. Zeer betreurenswaardig is de voortdurende directe druk die binnen de Turks-Cypriotische gemeenschap wordt uitgeoefend op handelaars.

Het vraagstuk van het tijdelijk passeren van goederen moet aan de orde komen *de lege ferenda*.

De Commissie heeft verschillende maatregelen genomen om de handel via de Groene Lijn te vergemakkelijken, met name de handel in aardappelen, citrusvruchten, honing en vis en hout.

De algemene conclusie is dat de groenelijnverordening een goede basis vormt voor het verkeer van goederen en personen van en naar de door de regering gecontroleerde gebieden van de Republiek Cyprus, al blijft de goederenstroom relatief beperkt. De Commissie zal de uitvoering van de verordening blijven controleren.

Technical Annexes

Annex I Overview table summarising the monthly reports of the Turkish Cypriot Chamber of Commerce according to Article 8 of Commission Regulation 1480/2004 (EUR)

Traded Products	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Total
Aluminium/ PVC Products	7 773	21190	377 867	6 124	23 190	25 657	4 953	8 595	1 314	2 845	5 871	805	486 184
Building/ Articles of Stone	19 965	38 432	23 535	16 976	22 843	40 250	41 066	30 146	32 233	49 724	61 241	71 921	448 332
Charcoal	1 206	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 206
Chemical Products	7 888	10 966	8 777	10 194	9 154	14 175	13 246	12 047	10 590	14 192	23 931	25 507	160 667
Clothing	1 014	1 242	0	0	109	1 862	776	0	1 800	617	527	0	7 947
Earth/Stone	0	707	241	14 548	34 862	7 784	0	0	0	8 871	0	0	67 013
Electronic Equipment	38 672	18 339	1 790	0	1 138	0	0	0	0	0	0	0	59 939
Food/Drink	862	0	1 007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 869
Handicraft products	5 735	2 069	4 777	5 164	4 293	5 082	12 945	5 376	982	1 367	2 806	5 737	56 333
Iron/Steel	517	1 034	862	0	0	603	276	414	0	0	4 647	1 284	9 637
Paper Products	16 764	12 598	22 034	7 921	14 946	9 323	12 903	8 399	21 341	11 072	15 061	14 412	166 774
Plastering machine and material	0	0	0	0	0	0	1 724	0	0	0	4 655	4 707	11 086
Plastic Products	17 811	24 522	41 518	27 525	39 096	25 456	36 906	23 032	21 126	32 417	30 905	31 301	351 615
Pre- fabricated buildings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 759	0	0	7 759
Raw metal	12 672	9 052	2 715	34 698	28 103	95 603	38 097	96 840	67 707	79 659	44 190	56 353	565 689
Saddlery and Harness	0	615	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	615
Vegetables	0	24 588	137 167	158 754	83 610	274 526	387 586	175 426	244 575	122 634	32 069	35 552	1 676 487
Water Storage/heat ing	586	0	0	0	0	0	0	2 759	345	0	0	0	3 690
Wooden products/ furniture	31 166	31 802	39 259	38 581	49 217	71 571	90 484	109 241	51 404	72 079	82 448	56 005	723 257
Total	162 631	197 156	661 549	320 485	310 561	571 892	640 962	472 275	453 417	403 236	308 351	303 585	4 806 100

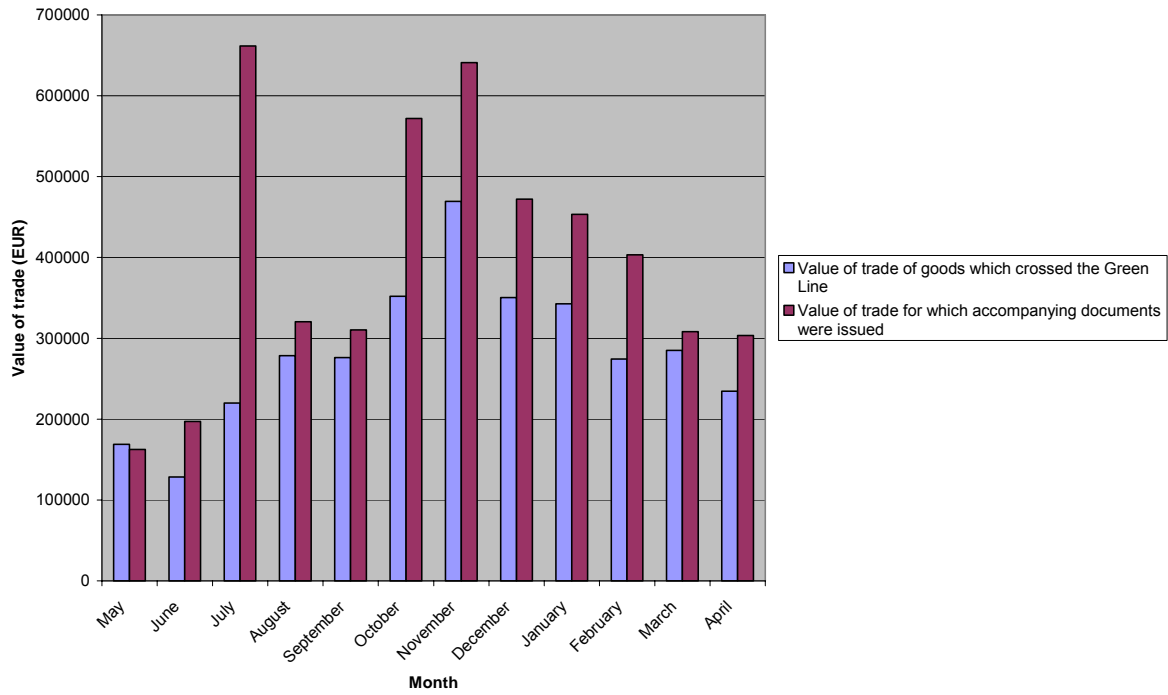
1 EUR = 0,58 CYP

BIJLAGE II: Value of goods crossing the Green Line reported by the authorities of the Republic of Cyprus (May 2006-April 2007)

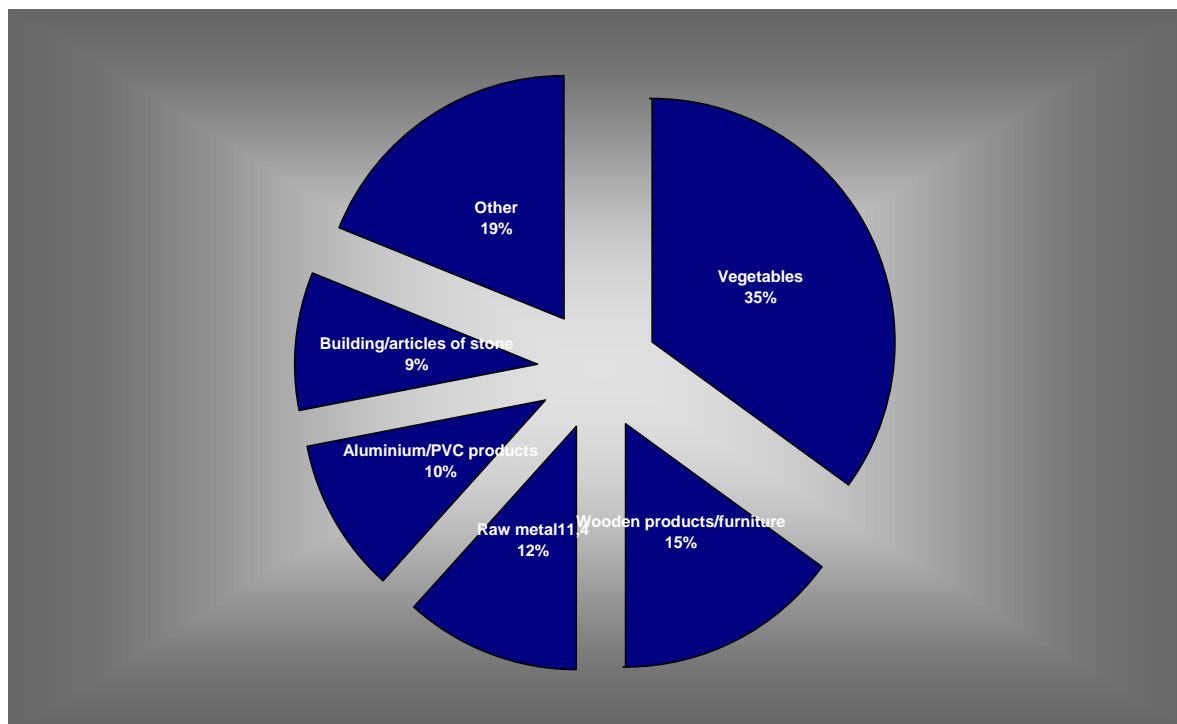
May	€168 836
June	€128.561
July	€219 943
August	€278 582
September	€276 110
October	€352 016
November	€469 415
December	€350 421
January	€342 652
February	€274 562
March	€285 252
April	€234 456
Total	€3 380 805

1 EUR=0.58 CYP

BIJLAGE III: Values of goods which crossed the Green Line and value of goods for which accompanying documents were issued by the Turkish Cypriot Chamber of Commerce



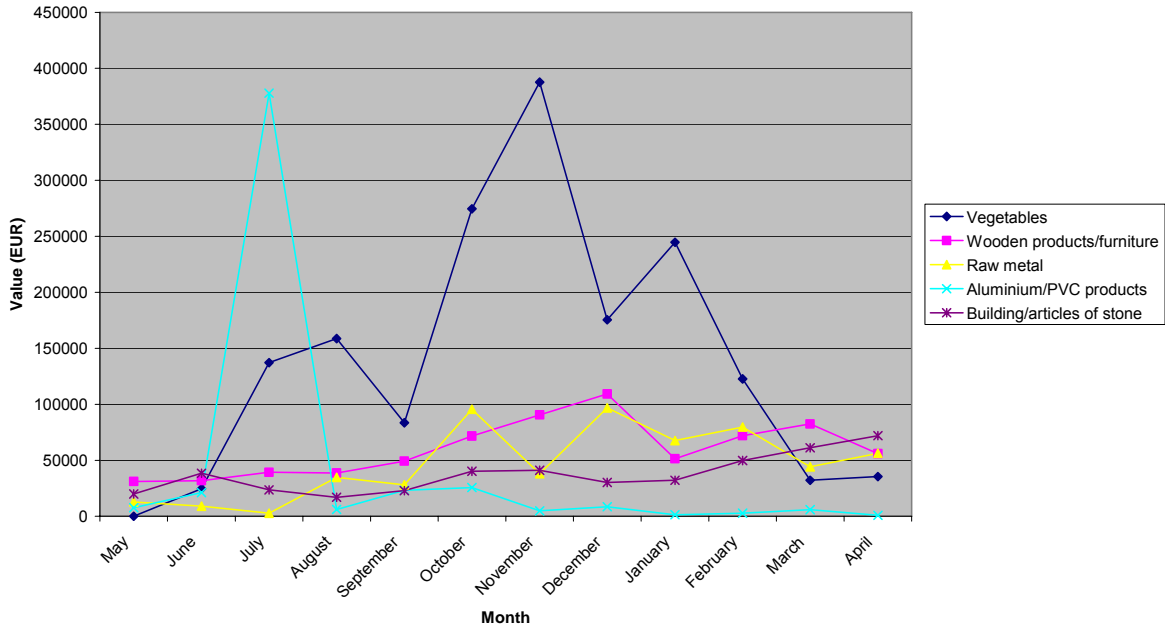
BIJLAGE IV: Most traded goods



Vegetables	1 676 487
Wooden products/furniture	723 257
Raw metal	565 689
Aluminium/PVC products	486 184
Building/articles of stone	448 332
Other:	906 151
Total:	4 806 100

BIJLAGE V: Development of most traded goods

Development of trade of goods with highest trade value



ANNEX VI Illegal immigration for the period 01/05/2006 - 30/04/2007

MONTH /YEAR	ILLEGAL IMMIGRATION (total number) (1+3+5)	ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS via the Green Line		ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS directly to the government-controlled areas (not via the Green Line)		ILLEGAL IMMIGRATION via the British Sovereign Base Areas* (5)
		ILLEGAL IMMIGRANTS (1)	ASYLUM SEEKERS (2)	ILLEGAL IMMIGRANTS (3)	ASYLUM SEEKERS (4)	
May 2006	176	176	143	0	0	0
June 2006	218	189	139	1	0	28
July 2006	223	211	151	2	0	10
August 2006	255	251	183	1	1	3
September 2006	217	210	168	0	0	7
October 2006	236	226	178	8	0	2
November 2006	262	262	235	0	0	0
December 2006	219	219	188	0	0	0
TOTAL	1806	1744	1385	12	1	50
January 2007	152	150	101	1	1	1
February 2007	210	201	157	6	6	3
March 2007	504	502	465	2	2	0
April 2007	247	247	205	0	0	0
TOTAL	1113	1100	928	9	9	4
TOTAL (5/2006-4/2007)	2919	2844 (97.43%)	2313 (81.32%)	21 (0.72%)	10 (47.61%)	54* (1.85%)

* None of the illegal immigrants who entered from the British Sovereign Base Areas, applied for asylum.

Source: Republic of Cyprus, Police Headquarters, 18/5/2007

ANNEX VII**CHECKS ON PERSONS AND VEHICLES AT OFFICIAL CROSSING POINTS OF THE GREEN LINE FOR THE PERIOD 1/5/2006-30/4/2007**

MONTH/ YEAR	PERSONS			VEHICLES		
	Greek Cypriots entering the northern part of Cyprus	Turkish Cypriots leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)	Greek Cypriot vehicles entering the northern part of Cyprus)	Turkish Cypriot vehicles leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)
05 / 2006	88945	166285	255230	31266	57114	88380
06 / 2006	94965	153747	248712	33665	54996	88661
07 / 2006	96478	154126	250604	34219	53453	87672
08 / 2006	110284	139202	249486	36588	52104	88692
09 / 2006	60986	98676	159662	25427	49020	74447
10 / 2006	56755	100720	157475	26793	50477	77270
11 / 2006	49483	87754	137237	22220	46142	68362
12 / 2006	47694	85959	133653	17053	33652	50705
01 / 2007	43670	89064	132734	18465	38663	57128
02 / 2007	36729	89786	126515	16660	43796	60456
03 / 2007	46417	98177	144594	22434	53145	75579
04 / 2007	56417	84719	141136	27133	47191	74324
TOTAL	788823	1348215	2137038	311923	579753	891676

Note: According to the authorities of the RoC no records are kept for the return of Greek Cypriots to the government-controlled areas and for the return of Turkish Cypriots to the northern part of Cyprus

SOURCE of data: Republic of Cyprus, Operation Office, Police Headquarters, 01/06/2007